
ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epidemiológiai Információs Hetilap

Nemzetközi információ	
Calicivírus	
járványok	
Európában	637
Hazai információ	
Fertőző	
betegségek	
adatai	640

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ**NŐTT A CALIVÍRUS (NOROVÍRUS) JÁRVÁNYOK SZÁMA EURÓPÁBAN**

A Magyarországon és Németországban észlelt calicivírus által okozott járványok számának emelkedéséről az európai nemzeti egészségügyi hatóságok 2006. november 24-én és december 4-én kaptak jelentést az „Élelmiszer közvetítésével is terjedő vírusok” elnevezésű, európai 'Foodborne Viruses in Europe', a továbbiakban FBVE surveillance hálózaton keresztül. Ezt követően az FBVE európai koordinátora elektronikus levél alapú felmérés keretében mind a 13, a hálózatban együttműködő tagországtól megkérte az aktuálisan nyilvántartott calicivírus által okozott járványok számát és a járványokat okozó törzsek genotipizálási vizsgálatának előzetes eredményeit.

A tizenegy válaszadó közül kilenc országban 2006 októberében vagy novemberében erősebb calicivírus-aktivitást (a bejelentett esetek vagy járványok száma alapján) észlelt, mint 2004 és 2005 azonos időszakában (**táblázat**). Két országban, Franciaországban és Spanyolországban nem észlelték a calicivírus-cirkuláció erősödését. Már 2006 nyarán szokatlanul sok megbetegedést jelentettek Magyarországról (ez valószínűleg a júniusban Miskolcon kialakult polietiológiás vízjárványnak is köszönhető), Hollandiából, Dániából, Írországból, Finnországból és Norvégiából.

A 2006 október-novemberi időszakban észlelt, 108 járványból kimutatott norovírusok 81%-ban (87) az utóbbi években dominánssá vált G II.4 genotípushoz tartoznak, 19%-uk (21) más genotípusokhoz. A 87 G II.4 genotípusú vírus variáns szerinti megoszlása a következő: 51 (47%) a vírus új G II.4 2006a variánsa, 24 (22%) 2006b¹ és 12 (11%) nem besorolható.

Az Európában regisztrált calicivírus járványok/pozitív esetek száma

[baloldalon az e-levél alapú felmérés (részben becsült) adatai, jobb oldalon az FBVE adatbázisába jelentett adatok]

Ország	e-levél alapú felmérés						FBVE adatbázisa				
	Calicivírus aktivitás erősödése a 40-48. héten	Járványok/pozitív esetek száma az október-novemberi időszakban			Az információ alapja		Járványok/pozitív esetek száma az október-novemberi időszakban			Legfrissebb genetikai információ a Bionumerics adatbázisban (2006)	Az október-novemberi időszakban azonosított genotípus variáns
		2006	2005	2004	Nemzeti laboratóriumi adatbázis	Nemzeti surveillance adatbázis	2006	2005	2004		
Németország	Igen	604 járvány	184 járvány	514 járvány	Nem	Igen	134	139	0	November	Négy G II.4 (egy 2006b és három 2006a), és négy másik genotípus
Dánia	Igen	249 minta	38 minta	222 minta	Igen	Nem	0	2	2	Szeptember	Kettő G II.4 2006a ¹
Spanyolország ²	Nem	2 járvány	6 járvány	12 járvány			1	3	4	Október	Egy G II.4 2006a
Finnország	Igen	~ 120 eset	~ 10 eset	~ 10 eset	Igen	Nem	0	2	0	Szeptember	
Franciaország	Nem	3 járvány	1 járvány	2 járvány	Igen	Nem	7	1	2	Október	Kettő G II.4 2006a, és egy másik genotípus
Anglia és Wales ³	Igen	768 járvány és 756 minta	83 járvány és 281 minta	374 járvány és 682 minta	Igen	Igen	11	54	69	Május	43 G II.4 (20 2006a, 11 2006b és 12 nem a v. b), ¹ 15 nem G II.4 ¹
Magyarország	Igen	81 járvány	17 járvány	24 járvány	Igen	Igen	21	3	14	November	7 G II.4 (öt 2006b és kettő 2006a)
Írország	Igen	7 járvány	0 járvány	22 járvány	Nem	Igen	11	5	40	Október	Egy G II.4 2006a, és egy másik genotípus
Olaszország	nem ismert						1	0	2	Augusztus	
Hollandia	Igen	36 járvány	5 járvány	68 járvány	Igen		36	3	54	November	26 G II.4 (19 2006a és hét 2006b)
Norvégia	Igen	~ 160 eset	~ 65 eset	~ 35 eset	Igen	Nem	1	7	0	Nincs	
Svédország	Igen	~ 400 eset	~ 50 eset	~ 350 eset	Igen	Nem	1	2	0	Október	Egy G II.4 2006a
Szlovénia	Igen	7 járvány	6 járvány	5 járvány	Igen	Nem	0	5	1	Szeptember	

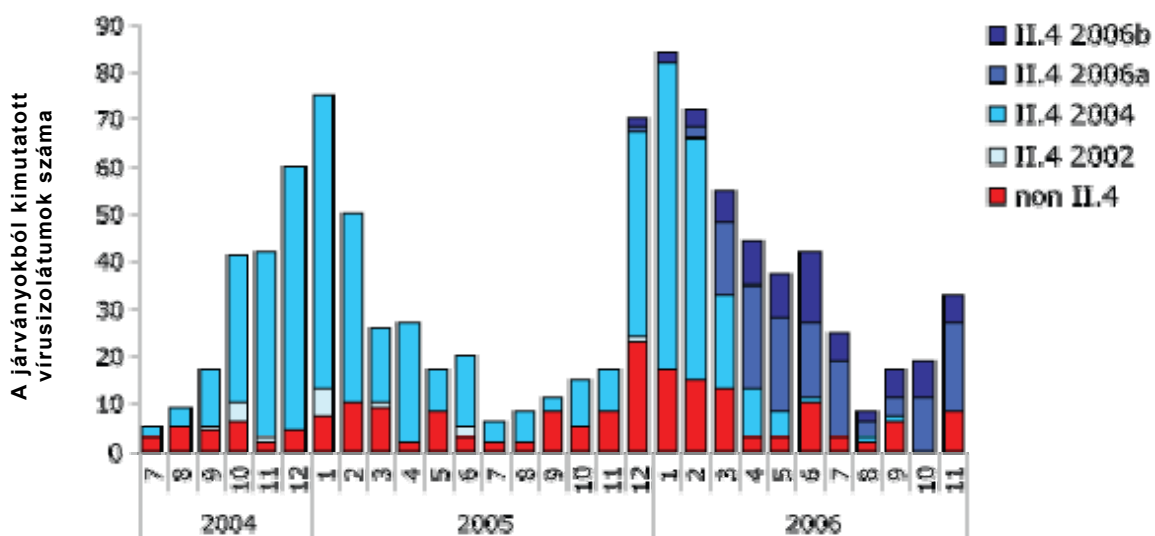
¹ E-levélben küldött adat, az FBVE szekvencia adatbázisában még nem szerepel.

² Valencia és Katalónia tartományok adatai

³ A járványokat kizárólag a referencia víruslaboratórium jelenti. A rutin laboratóriumi adatok járványos és sporadikus eseteket is tartalmaznak, melyek nem kapcsolhatók össze a referencia laboratórium adataival.

A 2004/2005, 2005/2006 és a jelenlegi epidemiológiai évekre ezideig rendelkezésre álló, az FBVE szekvencia adatbázisába jelentett adatok a grafikonon láthatók (**Ábra**). A G II.4 2006 variánsokat a 2005/2006-os időszakban azonosították először, és 2006 nyarán vált dominánssá. A G II.4 2006a variáns először egy 2005-ös angliai járványt követően került be az adatbázisba. Az első G II.4 2006b variánst 2005. decemberében Spanyolországban mutatták ki egy bentlakásos intézményben előfordult járványban. 2006 tavaszán ennek a norovírus variánsnak a fokozott cirkulációja okozott Európában közlekedő kirándulójárok legalább 45 járványt. A G II.4 2006a és 2006b variánsok megjelenése és a kirándulójárok előforduló járványok számának növekedése alapján az új szezonban a calicivírus cirkuláció erősödése várható. A feltételezés alapjai az 1996-ban, 2002-ben és 2004-ben tett megfigyelések, amikor az újonnan azonosított variánsok cirkulációja egybeesett a járványok számának világszerte észlelt emelkedésével.

A 2004/2005, 2005/2006 és a 2006/2007 epidemiológiai évekre ezideig rendelkezésre álló az FBVE szekvencia adatbázisába jelentett adatok (genotípus/variáns)

A 2006/2007. epidemiológiai év valószínűleg magas aktivitású lesz, a soronkövetkező téli-tavaszi szezonban a calicivírus által okozott megbetegedések és járványok számának gyakoribb előfordulására lehet számítani.

Az eltérő jelentések azt mutatják, a legtöbb országban már megkezdődött a calicivírus szezon. A G II.4 2006 új variánsok dominanciája előre jelezte, hogy a 2006/2007 időszak a norovírus szempontjából magas aktivitású lesz.

Ennek ismeretében ajánlott a kórházak és az ápolási otthonok személyzetének felkészítése a calicivírusok által okozott járványok számának várható emelkedésére, a megelőző és kontroll intézkedések megerősítésére. Át kell tekinteni a járványok esetén szükséges teendőket és az ezeket szabályozó protokollokat.

Az elektronikus levél alapú felmérésben gyűjtött adatok jelenleg (még) az FBVE adatbázisban nem láthatók. Az FBVE Konzorcium egy internet-alapú adatbázist tart fenn, amibe a 13 tagország a calicivírus által okozott járványok epidemiológiai és laboratóriumi adatait jelenti. Az átlagos késés a járvány észlelése és FBVE rendszerébe történő jelentése között meglehetősen hosszú. A 2006. július – augusztusi időszakban a legrövidebb 23 nap (Svédország), a leghosszabb 436 nap (Olaszország) és átlagosan 111 nap volt ez a késedelem. Emiatt az FBVE adatbázisa jelen állapotában nem használható fel arra, hogy összehasonlítsuk a Németországból és Magyarországról jelentett járványok számát az Európa többi országában regisztrálttal. A jelenleg cirkuláló vírusokra vonatkozóan korlátozott információ áll rendelkezésre, hiszen genetikai vizsgálatuk időigényes. A tél végén átfogóbb összehasonlításra lesz módunk.

Forrás: <http://www.eurosurveillance.org/ew/2006/061214.asp>

FBVE, <http://www.eufoodborneviruses.co.uk/DIVINEVENT/DIVIndex.asp>

A tájékoztatást adta: Dr. Horváth Judit Krisztina szakorvosjelölt
OEK Járványügyi osztály

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2006. december 11-17.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális fertőző betegségek** közül a **salmonellosis** járványügyi helyzete kedvezőbb volt az előző hetinél, ugyanakkor nőtt a **campylobacteriosis** és az **enteritis infectiosa** bejelentések száma. A **campylobacteriosis** incidenciája alacsonyabb volt, mint a korábbi évek azonos hetében, azonban az enteritis infectiosa esetek száma kb. harmadával meghaladta a 2000-2004. évek 50. hetét jellemző medián értékét.

A héten 15 **gastroenteritis** járványról érkezett jelentés.

A **vírushepatitisek** száma lényegesen nem változott az előző héthez képest, hét területről mindössze 8 megbetegedést jelentettek. A korábbi évek azonos időszakához viszonyítva mind az e heti mind pedig az év eleje óta regisztrált esetszám alapján kedvezőbbnek minősíthető a járványügyi helyzet.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** bejelentések száma kb. harmadával csökkent a 49. hetihez viszonyítva, azonban a heti esetszám így is közel 60%-kal meghaladja a 2000-2004. évek azonos hetét jellemző mediánt. A **varicella** előfordulása az előző hetihez hasonlóan alakult. A legmagasabb területi incidenciát, az országos átlag több mint kétszeresét Fejér és Heves megyében észlelték, de Somogy megyében is elérte az előfordulási gyakoriság az országos átlag kétszeresét. A 49. héten **pertussist**, **morbillit** és **rubeolát** nem jelentettek, csupán két **mumpsz**-gyanús megbetegedést regisztráltak.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül két **gennyes meningitis** és négy **kullancsencephalitis** eset (utólagosan) került a nyilvántartásba.

Egy újabb **tularemia** megbetegedést regisztráltak Fejér megyében. **Ezzel az év eleje óta bejelentett esetszám 158-ra emelkedett, amely 75%-kal haladja meg az elmúlt év 1-50. hete között jelentett esetek számát.**

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

50/2006.sz.heti jelentés (weekly report)

(2006.12.11 – 2006.12.17.)

Betegség Disease	az 50. héten (week)			az 1 – 50. héten (week)		
	2006.12.11- 2006.12.17.	2005.12.12- 2005.12.18.	Medián 2000- 2004	2006.	2005.	Medián 2000- 2004
Typhus abdominalis	-	-	-	-	3	1
Paratyphus	-	-	-	1*	-	-
Salmonellosis	102	109	93	7192	6212	7208
Dysenteria	2	1	3	87	102	371
Dyspepsia coli	1	-	-	37	53	79
Egyéb E.coli enteritis	-	2	1	38	52	72
Campylobacteriosis	109	137	128	4977	6310	5956
Yersiniosis	-	-	1	25	31	75
Enteritis infectiosa	1071	626	785	43541	35720	35246
Hepatitis infectiosa	8	13	19	567	642	918
AIDS	1	-	1	20	39	20
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	1	-	16	18	15
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	23	29	9
Scarlatina	154	109	97	6315	3350	2912
Morbilli	-	-	-	9	3	3
Rubeola	-	-	2	55	54	79
Parotitis epidemica	2	3	4	107	138	189
Varicella	807	1025	1003	44437	51386	36446
Mononucleosis inf.	14	24	29	1188	1183	1387
Legionellosis	-	-	3	20	29	64
Meningitis purulenta	2	1	5	225	259	241
Meningitis serosa	-	-	3	112	85	132
Encephalitis infectiosa	4	-	2	113	162	111
Creutzfeldt-J.-betegség	1	3	•	28	14	•
Lyme-kór	14	9	11	1233	1450	1156
Listeriosis	1	-	-	7	6	5
Brucellosis	-	-	-	-	1	1
Leptospirosis	-	-	-	27	35	35
Ornithosis	-	3	-	51	123	22
Tularemia	1	2	1	158	90	59
Tetanus	-	-	-	7	4	5
Vírusos haemorrh. láz	-	-	-	4	9	5
Malaria*	-	-	-	17	7	13
Toxoplasmosis	3	4	2	119	135	175

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2006.12.19.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

50/2006.sz. heti jelentés (weekly report)

(2006.12.11 – 2006.12.17.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentaria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	19	-	29	95	1	18	82	2	-	1
Baranya	4	-	6	19	1	3	52	3	-	-
Bács-Kiskun	5	-	2	44	-	13	10	-	-	-
Békés	4	-	1	93	1	7	34	-	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	2	-	3	25	-	7	22	-	2	3
Csongrád	-	-	4	71	-	9	31	1	-	-
Fejér	9	-	1	40	-	7	79	2	-	1
Győr-Moson-Sopron	3	-	10	28	-	14	35	-	-	-
Hajdú-Bihar	13	1	22	30	1	14	44	-	-	1
Heves	-	-	3	23	-	12	68	-	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	5	-	2	54	-	1	42	-	-	-
Komárom-Esztergom	2	-	2	69	-	7	22	-	-	-
Nógrád	3	-	2	26	-	3	8	1	-	-
Pest	19	-	6	117	2	11	103	-	-	1
Somogy	2	-	4	51	1	2	51	-	-	3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1	-	3	63	1	1	16	-	-	-
Tolna	4	-	2	36	-	-	11	1	-	-
Vas	4	-	5	89	-	16	30	2	-	-
Veszprém	3	1	2	84	-	9	32	2	-	2
Zala	-	-	-	14	-	-	35	-	-	2
Összesen (total)	102	2	109	1071	8	154	807	14	2	14
Előző hét (previous week)	124	-	81	989	10	221	829	24	4	11

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2006.12.19.

*Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)*

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek;

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsg@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

dr. Bujdosó László

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztők:

dr. Böröcz Karolina

Lendvai Gyuláné

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc